

vizuális kommunikációs szakot végez. Később a Képzőművészeti Egyetem elektrografikai szakán szerez újabb ismereteket.

Műveivel gyakran szerepel csoportos kiállításokon. Egyéni kiállítása a múlt évben volt a kőbányai Artotékában. Tipográfiai indíttatásból többségében könyv-méretű grafikákban gondolkodik. Újabban ex libriseket is készít. A Szél utcai tárlaton két szítyanyomattal szerepelt.

A többi kiállító anyaga is változatos élményt nyújtott. *Borsos Róbert* textil szobraival, *Kiss Zoltán* két litográfiával, *Olajos György*, Munkácsy-díjas a költészet ihlette két nagyméretű grafikai lappal szerepelt. *Szabadi Zoltán* tus-ecsetrajzai a japán művészet szellemiségét idézték.

Kőhegyi Gyula alapos felkészültségére utaló megnyitószövege közelebb vitte a hallgatósághoz a hat művésztanár személyiségét, alkotásait.

Soós Imre

HALMOZOTT KISGRAFIKA

1960 óta vagyok a Kisgrafika Barátok Körének a tagja. Elég régen ahhoz, hogy némi ismeretekre és tapasztalatokra tegyek szert a grafikai műfajok és azok különféle ágazatai terén. Az eltelt időszak alatt fő gyűjtési területem az ex libris volt, természetesen ezzel egy időben az alkalmi kisgrafikát sem hanyagoltam el, mivel e kettő elég szorosan összetartozik. Ezek mellett a grafikának egy másik, kis formátumú megjelenését, a postabélyeget is gyűjtöttem már ifjabb korban, szervezett tagként, mint filatelista pedig 1959-től mindmáig, de kizárólag magyar bélyegeket gyűjtök.

Ez a két gyűjtési ág hívta fel rá a figyelmemet, hogy a bélyegek tervezésében, kivitelezésében számos, jelentős magyar festő- és grafikusművész vesz részt. Hogy sokuk közül csak két klasszikus nevet említsek, például *Vertel József* és *Kékesi László* kiemelkedően szép bélyeg-grafikákat készítettek.

Mindkét gyűjtési ág számos többletpéldányt is produkál,

vagyis nagy cserelhetőség rejlik bennük. Így merült fel bennem már jó húsz esztendeje, hogy ezek együttes kifejezési formáját megkeresve, gyűjtssem együtt a kisgrafikát, a bélyeget és az alkalmi grafika még egy megjelenési formáját, az *alkalmi bélyegzést*, ami szintén sokszorosító grafikai eljárás. Ez a három kisméretű megjelenési forma adta az ötletet, hogy ezeket egy lapra helyezzem, s elnevezem **halmozott kisgrafika-gyűjtésnek**.

... .. Láttuk égere rajzolódvá
Korfu barna várfokát,
Hol a bástya büszke orma
Villant fényt az éjen át " ...
(Erzsébet királyné - Sisi- /Mészöly D.)

Vincze László linómetszete, X3

Fery Antal fametszete, X2

Sok örömet nyújtó gyűjtőhobbyi lett ebből, mert mindhárom grafikai forma együttesen még szemet gyönyörködtetőbb látvány, és sok variációs lehetőséget kínál. Halmozott kisgrafikai lapjaim formai megjelenése a következő: az A/4-es papírlap *felének* egyik, jobb oldali felére kerül az ex libris vagy alkalmi kisgrafika, alája esetleg egy ahhoz tematikailag is kapcsolható versidézet vagy gondolat, a másik, bal oldali rész közepére pedig a bélyeg (rendszerint valamilyen szép, alkalmi kiadvány), annak alsó szélére nyomott (tehát jól látható és olvasható) alkalmi bélyegzővel. A lap így együtt sokrétű, változatos és gyönyörködtető együttest tartalmaz. Ha sikerül például a carte maximumokhoz hasonlóan közel azonos vagy rokon tematikájú anyagot összehozni, a kompozíció sokatmondó és elragadó tud lenni. Egy példa: mondjuk egy Kékesi László által készített ex libris, és egy általa tervezett postabélyeg, s ha ehhez még az alkalmi bélyegző témája is kapcsolódik valamiképpen,

igen eredeti gyűjteményi lapot eredményez. Ezek összeválogatása, összekapcsolása is izgalmas feladat és gyakran erősen függ a gyűjtő leleményességétől. A teljes egybeesés nem gyakori, de a különböző témájú lapok szépsége is éppen a különbözőségükből eredhet.

A kisgrafikának ez a halmozott ága eddig is sok örömet és esztétikai élményt nyújtott számomra. Szerény írásom ehhez kíván kedvet adni, azzal a megjegyzéssel, hogy ezek a lapok könnyen beilleszthetők az ex libris- és alkalmi grafikák gyűjteményeibe, de külön is kezelhetők.

Gombos László

ÉLETÜK A GRAFIKA

Ötvenedik évfordulóját ünnepli egy olyan intézmény, melynek falai között a műzsák találkoztak egymásnak. Zeneművészeti, képző-iparművészeti és táncművészeti képzés folyik a Pécsi Művészeti Szakközépiskolában.

PÉCSI MŰVÉSZETI SZAKKÖZÉPISKOLA

Ha végigsétálunk az emelet zöld növényekkel és tanulói alkotásokkal teli hangulatos folyosóján, eljutunk az alkalmazott grafika szakosok birodalmába. Itt alakult ki az a tanítási-tanulási módszer, az az életforma, melynek során az ország különböző részeiből, elsősorban a Dél-Dunántúl városaiból, falvaiból idekerülő ügyes kezű, jól rajzoló, kreatív gyerekekből művelt, szakmájukat hivatásos szinten tudó, alkotó grafikusok válnak, akik álmaikat, okos ötleteiket, humorukat, játékos kedvüket, emlékezetük belső képeit szakszerűen, esztétikai és gyakorlati szempontokat együttesen érvényesítve tudják megjeleníteni. Munkáik bizonyítják, hogy megtanultak fegyelmezetten bánni az anyagokkal és az eszközökkel, hiszen egyetlen rossz irányba tévedt vonal tönkretethetné a legjobb ötletet is. Pedig ötletből nincs hiány! Már az első feladatoknál képpé válnak kezük nyomán az ábécé betűi.

Nagyfokú érzékenység, emberismeret, műveltségigény és sokszínű művelődési lehetőség, tanulás, olvasás, zenehallgatás, színházi élmény kell ahhoz, hogy egy-egy színvonalas lemez-, CD-borító, bélyeg-, könyvfedélterv, könyvillusztáció, kifejező plakát megszülessen. Pécs és Baranya ismeretéről, szeretetéről vallanak a város szobrairól, kapuiról, régi házairól készített naptártervek, a szemléletes utcanévtáblák, a világörökségi

helyszíneket, a város és a megye kulturális eseményeit, filmeket és színházi bemutatókat reklámozó plakátjaik, különböző intézményeket, cégeket ismertető arculattervek, emblémáik, logóik, csomagolópapír-elképzeléseik. Az utca emberének ízlé-

Czipor Adrienn: Kalevala

sét a szürke tűzfalakra, az üzletek bevásárló-táskáira tervezett ötletes reklámokkal akarják formálni. Tv-inzerteket terveznek, ismerik a fotózás és a videózás legfontosabb elemeit.

Tevékenységük kulturális és kereskedelmi igényeket egyaránt kiszolgál. A tanórákon és a nyári alkotótáborokban létrehozott s a vizsgákra és a pályázatokra készített átütő erejű, időként meghökkentő, de mindig magas színvonalú munkáikban segítette-segíti őket mestereik – Erdős János, Gellér B. István, Molnár Tamás, Rajnai Richárd – művészi alkotó tevékenységének példája, hagyománytisztelőre és a ma embe-
rét megszólító modernségre, nyitottságra egyaránt nevelő irányítása.

Az évfordulós kiállításokat, katalógusokat végignézve, bárki megállapíthatja: méltán lehet büszke erre a nagyszerű teljesítményre a tagozatot irányító Ernst András festőművész, Fükéné Walter Mária igazgató és az egykori igazgató, e sorok írója:

Rónaky Edit

**Kisgrafika
Barátok
Köre 1959
BUDAPEST-FESZTER**